

Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XII. évfolyam, 58. szám

2010/2.

Közösség

Megrendítő és felemelő érzés volt jelen lenni egy olyan ünnepségen, amely emléket állít Édesapánknak, Kemény Bertalannak, pontosabban életművének, a gondolataiban megfogant, majd évek kemény munkájával létrehozott falu- és tanyagondnoki hálózatnak.

Azt szeretnénk, hogy emlékéhez méltó módon érezzék mindannyian, hogy a család büszke arra a munkára, amelyet a falu- és tanyagondnokok a mindennapok során végeznek. Önök méltó folytatói annak a gondolatnak, amely a helyi közösség lelkeként nem meghatározni akarja a helyi cselekvést, hanem példájával, kérdésfeltevéseivel, érzékenységeivel, probléma megoldási képességével, hitével és szorgalmával egy lehetséges válaszra készítet egy közösséget.

A kulcsszó a közösség. Csak élő közösségben gondolkodhat az, aki a jelen globális kihívásaira keresi a választ. A válasz kézenfekvő: itt van helyben, a szívünkben, szomszédjainkban, családtagjainkban, a közvetlen környezetünkben élő emberekben és munkájukban. A közösség ébreszti fel azt a szolidaritást, amely kivezethet bennünket abból az útvesztőből, amelybe akarva-akaratlanul betévedtünk.

Mondhatnánk azt, és talán elérzékenyülnénk mindannyian, hogy közös életre hívónk jóvoltából kiterjesztjük önökre a család fogalmát, és testvéreinknek nevezzük a falu- és tanyagondnokokat.

Hálásan köszönjük az emlékdíj alapítóinak a hagyományteremtés szándékát, és kívánunk mindannyiuknak elmélyült beszélgetéseket, örömteli ünneplést, hogy lélekben is megerősödve folytathassák azt az elhivatott és egyre nehezebb munkát, amellyel igazolják sejtésünket: Magyarország jövője és ereje ma vidéken található.

Kemény Pál

Kosztolányi Dezső: Ének a tavasz elé

*Kelj bársonylombú, halk lehelletű,
borús tavasz a völgyön és hegyen,
hogy majd ha eljön az idő, legyen
a sebre fű.*

*Tavaszi erdő, jó szorosra fond
sűrű, sötét lombod hálózatát,
hogy majd ha éjjel elbúvunk alád,
födjön a lomb.*

*Kegyes Természet, szánd meg a magyart,
adj néki ágyat, sátoros vadont,
nőjön a sebre ír, a búra lomb,
s a sírra hant...*

(1906)

Alsómocsolád 2010 tavaszán

Gazdára találtak a Kemény Bertalan-díjak

Vigyázzunk a gyökerekre!

Az idén is Alsómocsolád adott otthont az immár másodszor megrendezésre kerülő Kemény Bertalan Falufejlesztési Díj átadó ünnepségének. A rendezvényre március 5-én került sor a helyi konferencia központban, ahol mintegy nyolcvan vidékfejlesztési szakember, falu- és tanyagondnok volt jelen.

Azért is öröndetes számunkra a helyszínválasztás, mert Alsómocsolád képviselheti Magyarországot az Európai Vidékfejlesztési és Falumegújítási Munkaközösség által két évente meghirdetett Európai Falumegújítási Díjért folyó versenyben. Ahol a cél annak bemutatása, hogy az európai falvak képesek a falusi életmód, az ott felhalmozódott értékek átmentésére a jövő számára, egyben a modern kor kihívásainak megfelelő, élettel teli, önfenntartó, magas színvonalú életminőséget nyújtani polgáraik számára.

Az ünnepség Radnóti Miklós Nem tudhatom című versével kezdődött. („Itthon vagyok. S ha néha lábamhoz térdepel/egy-egy bokor, nevét is, virágát is tudom, / tudom, hogy merre mennek, kik mennek az úton, / s tudom, hogy mit jelenthet egy nyári alkonyon/a házfaláról csorgó, vöröslő fájdalom.”)

Dicső László, Alsómocsolád polgármestere Kemény Bertalanra emlékezve felidézte, mi történt egy év alatt egy olyan zsáktelepülésen, amelyik élni akar. Alsómocsoládra jellemző az ott élők összefogása. Minden napjaikat számtalan civil szervezet színesíti öntevékenyen kapcsolódva az ünnep-, és hétköznapi eseményeihez, őrizve az épített- és kulturális értékeket.

Radics László, Répceszemere polgármestere egy kis zsáknyi magyar tölgy makkjával érkezett, hogy a jelenlévők mindegyike ültethessen és gondozhasson egy fát, mely a hajszálgyökereivel kapaszkodik a földbe. A vendéglátó települést egy magyar tölgy csemetével ajándékozta meg. Kemény Bertalanra emlékezve felidézte a kertész alakját, aki vigyázott a gyökerekre.

Balázs Sándor, a Romániai Falugondnokságok Szövetségének elnöke is Kemény Bertalan karizmatikus személyét idézte fel, akinek köszönhető, hogy a magyarországi falugondnokság idáig jutott, s az, hogy Erdélyben is megszerveződhettek a falugondnokságok.

Serafin József, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium főosztályvezetője A falugondnokság szerepe a változó világban című előadásában bemutatott egy olyan szolgálatot, mely a településen az élet minden területét érinti. Kiemelte a falugondnokság hídszerepét, mely összeköti a falut a várossal eljutásban, szolgáltatásban, egyebekben.

Dr. Szaló Péter, a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium területfejlesztési és építésügyért felelős szakállamtitkára előadásának témája a tudatos területfejlesztés hatása a magyar vidékre. Kifejtette: Válság akkor van, ha a társadalom válságként éli meg a körülötte lévő valóságot.

Az előző számunkban Kemény Bertalanról megjelent cikk dr. Szaló Péter A homálybogyó című írásának átvételével készült.

(A szerk.)

Növekszik a különbség a centrum és a perifériák között. Kiüresednek az intézmények, a lakosság csökken. De a válság esély is, megjelenhetnek újabb prioritások. Kemény Bertalan szerint a faluból hiányzik a tőke, az információ, a tudás, a kooperáció hiánya, a bizalom. A falugondnok hivatása szolgálat.

Miklóssy Endre, a Falufejlesztési Társaság örökös elnöke köszöntőjében Kemény Bertalanra utalva a magyar tölgy és a „mustármag” kapcsolatát idézte elénk. Ezután beszélt a föld eltartó képességéről, s bemutatta Magyarország környezetbarát gazdálkodási módszerekkel történő élelmiszertermelő képességét.

Baka Tibor, Sarród falugondnoka visszaemlékezett Kemény Bertalanra, aki nemcsak szakember, hanem EMBER volt, s aki szerint a falugondnoknak emberségből és tisztességből kell vizsgáznia. A család nevében Kemény Pál beszélt, akinek gondolatait lapunk címlapján közöljük.

A Kemény Bertalan Falufejlesztési Díjakat dr. Glatz Ferenc, a Magyar Nemzeti Vidékfejlesztési Hálózat elnöke adta át Bonta József zilizi, Bús Gizella orfűi falugondnoknak, Miklóssy Endre településtervezőnek, valamint a nagyrákosi Némethné Baksa Eszter polgármester-mesemondó-falugondnoknak.

Délután Andrásfalvy Bertalan professzor beszélt a néphagyomány értékeiről napjaink kultúrájában. Kifejtette, hogy minden hatalom ellensége a közösség. Ezért nem szabad belenyugodnunk a közösségek, emberi kapcsolatok hiányába.

A program vidékfejlesztési fórummal zárult.

(zelenák)

Tanyán gyökerező közösség

Szarvas az alföldi jellegzetes kisváros, sok érdekes látnivalót kínál az ide érkezőknek. Aki ismeri, vagy járt már erre, az sem biztos, hogy tudja, milyen kiterjedt tanyavilág veszi körül. Erre a vidék nem csak az elszórt tanyák, de a tanyasorok is jellemzőek, amiknek központjában valamikor az iskola állt. Az iskolákat régen beintegrálták a városi intézményekbe, és általában téesz-központok lettek belőlük. Aztán ezeket is elfújta a történelem szele, és azóta sok közülük kihasználatlanul, üresen áll.

Némelyikbe azonban ismét visszatért az élet. Ilyen például a Középhalmi iskola épülete, amely jelenleg a Szarvasi Evangélikus Egyház tulajdonában van. 2007 novemberében idősök klubja kezdte meg működését, ami az itt élő, nem csak idős emberek kulturális központjává vált. Ehhez kapcsolódik a szintén egyházi, az Ótemplomi Szeretetszolgálat két tanyagondnoki szolgálata, ami nagyon sok segítséget jelent két külkerület lakóinak, Dernovics László és Zátornyai János tanyagondnokok áldozatos munkája révén.

Volt ennek előzménye, hiszen korábban egy misszió működött, illetve működik ma is itt. Azonban nem ez volt ez egyetlen közösség. A helyi képviselő, Dernovics László, már megválasztása előtt is gyűjtötte maga köré azokat az embereket, akik szívesen tettek valamit a közösségért. Kezdetben csak bizonyos alkalmakra, megoldandó feladatok kapcsán összefogó csapatot, mára Civilek a Külterületért Középhalmi Egyesülete néven hivatalosan is bejegyzett szervezetté kíváncsolták össze. Megalakulásuk óta a már hagyománnyá váló rendezvényeket, mint például a tanyanap vagy a nemrég megrendezett zabíjacka még színvonalasabbá tették.

Azt hiszem, az olvasók között nem sokan tudják mi is az a zabíjacka. A hagyományait talán még jobban őrző tanyasiak között mégis sokan beszélik őseik nyelvét, a szlovák gyökerekkel rendelkező, de mára már eléggé átalakult „szarvasi tótot”. Hát ezen a nyelven ez jelenti a disznótort. Ezt a hagyományos disznótoros va-

csorát elevenítik meg már öt éve minden februárban a helyiek. Elmaradhatatlan az orjaleves, a töltött káposzta, a sült hurka, kolbász, és természetesen a jókedv. *(És hogy milyen volt a „szögedi” disznótort a hatvanas években, arról lapunk 8. oldalán található visszaemlékezés! – A szerk.)*

A meghívott vendégek is mindig nagyon jól érzik magukat ebben az összetartó kis közösségben. Nagy örömeinkre szolgált, hogy nemrég elfogadta meghívásunkat Csörsz Zelenák Katalin, a Falugondnokok Dunatíza Köze Egyesület ügyvezetője. Az idén a vendégek között köszöntöttük Domokos László országgyűlési képviselőt, Babák Mihály országgyűlési képviselőt, Szarvas polgármesterét, Földes Zoltán országgyűlési kép-

viselőt, Lázár Zsolt igazgatót, dr. Dezső Istvánt, a Körös-Völgyi Kistérség elnökét, és több önkormányzati képviselőt.

Az ízletes vacsora alkalom volt arra is, hogy a közösségért sokat tevők elismerésben részesüljenek. A 2008-ban alapított egyesületi emléklappal – amit eddig nyolcan kaptak meg – az idén Szarvas polgármesterét, Babák Mihályt, valamint az Ótemplomi Szeretetszolgálat Idősök Klubja vezetőjét, Kis Gabriellát jutalmazta a közösség.

Bízunk abban, hogy a történelem és a politikai viharok elkerülik ezt a kis közösséget, és továbbra is együtt képesek működni a civil szervezet, az egyház, és a város mindenkori vezetősége a jó ügyek érdekében.

Kis Gabriella

Mintaértékű libafarm

Molnár István tarhosi tanyagondnok immáron 18 éve libaneveléssel is foglalkozik. Tevékenységét az érdeklődők májustól szeptemberig a helyszínén

is megtekinthetik, más időpontokban pedig videofelvételen és képeken keresztül láthatják a libanevelési folyamatot az erre a célra létesített bemutatóteremben, majd a látogatók a kóstolóparkban megízlelhetik a sült liba húsát. A tanyán mobil kerékpárkölszövő is üzemel.

Molnár István A megújuló vidékért mintáértékű agrár-vidékfejlesztési projektek és programok pályázaton turizmus és vállalkozásfejlesztési területen I. helyezést ért el. A díjat a napokban vehette át.

Hírek

Zalai látóút

A Nemzeti Civil Alapprogram pályázati támogatásával Zala megyei tapasztalatcserét szervez egyesületünk 2010. március 26–27–28-án. Szálásunk Nován, a Csicsergő Szabadidőközpontban lesz. Terveink között szerepel több zalai falugondnoki település megtekintése. Megnézzük Szentgyörgyvárat, Zalaegerszeget. Ismerkedünk a Zalai Falvakért Egyesület munkájával, majd meglátogatjuk Pusztadericset, Söjtört, Bucsutát. A harmadik napon a környéket fedezzük fel, majd egy Balaton-parti séta és ebéd után kora délután hazafelé vesszük az irányt.

Napközben

A Kossuth Rádió február 22-i Napközben című műsora a tanyavilággal és a tanyán élőkkel foglalkozott. A műsorban megszólalt Dr. Duró Annamária tanyakutató, Dr. Csatári Bálint, a Magyar Tudományos Akadémia Alföld Kutató Intézetének osztályvezetője, Kovácsné Kacz Erika rőszkei tanyagondnok. A műsorban szó volt még a ceglédi és a csemői tanyákról is.

Itt a vizsga!

Befejeződött a falugondnoki alapképzés. A 36 fő vizsgája két csoportban lesz március 29-én és 31-én.

Képzés Orosházán

Az Orosházi KEB pályázati programja keretében 20 fő vett részt a Segítő szakemberek felkészítése szenvedélybetegekkel és azok hozzátartozóival való hatékony munkára című akkreditált továbbképzésen.

Megyünk Kishegyesre

Meghívást kaptunk a Kishegyesi Női fórum Egyesülettől május 22-ére, szombatra egy baráti találkozóra. Tizenöt fős küldöttséggel készülünk. Az érdeklődő egyesületi tagok jelentkezését várjuk a 76/507-543-as egyesületi telefonszámon.

Szoboravató Horgoson

Március 12-én tartották Horgos falunapját, ahová egyesületünk is meghívást kapott. A művelődési házban megtartott díszülésen megemlékeztek a helység újbóli betelepítésének évfordulójáról. Takács József, a helyi közösség elnöke üdvözölte a vendégeket, és köszönetet mondott mindazoknak, akik támogatásukkal lehetővé tették Szent István szobrának felállítását, melynek alkotója Simor Márton, emeltetője pedig a mezőségi Őrzőkör Közhasznú Alapítvány és a horgosi Juvenior Polgárok Egyesülete. Minden magyar együvé tartozásának tudata is megnyilvánul itt, hiszen az államalapító szobrának állításához a helyieken kívül számos szerbiai és magyarországi önkormányzat és civil szervezet is hozzájárult, valamint a chicagói és sidneyi magyarok is segítettek.

Ezt követően a falu központjában Sólyom László, a Magyar Köztársaság elnöke leleplezte Szent István mellszobrát. „Itt ma először is Szent István egyetemességéről és befogadó bölcsességéről kell megemlékeznünk,

hiszen ő királya volt az ország minden népének, akiknek életéhez és fejlődéséhez Magyarország adott európai kereteket. A másik időszerű tanulság viszont az, hogy a magyarság, a magyar nemzet léte és fennmaradása nincs az országhatárok változásához kötve. A magyar nemzet minden változás közepette megőrizte egységét: anyanyelvünk, kultúránk, történelmi tudatunk és azonosságérzésünk egysége mindmáig töretlenül megmaradt.

(...) Kilencven év után az első vajdasági Szent István-szobor felavatása Horgoson arról tanúskodik, hogy a délvidéki magyarságban megvan a hűség, elszántság és akarat arra, hogy közösen folytassuk Szent István-i örökségünket” – jelentette ki a szoboravatón Sólyom László. Beszédében a következőket is hangsúlyozta: „Szent István szellemében kötelességünk a kulturális értelemben vett – vagyis nem elsősorban az állampolgárság szerinti, hanem az anyanyelven, a kultúrán, a történelmi tudat és az azonosságérzés egységén alapuló – magyar nemzet megtartása.”

Délben a római katolikus templom mögötti Kárász-kriptánál és március 15-e tiszteletére a Kossuth utcában koszorúzásra került sor, ahol elhangzott Pekla József Hazátlan nép sóhaja című verse is.

Pekla József:

Hazátlan nép sóhaja

*Nem indultunk mi el innen soha, sehova
A földünket nem adtuk senkinek sem oda
Ugyanazok a csillagok ragyognak felettünk
Ugyanaz a nap érleli kenyerünk
És mégis, mégis hazátlanok lettünk.*

*Hosszú utunkon, hol nem léptünk egyet sem
Háborúkat nyertünk és veszítettünk
Az asztalnál is fegyvertelenül
Igaz árvaságunk bűnné változott
Árva kis népünk lett így elátkozott.*

*Reményünk él még a csillagok fényében
Reményünk él még a kenyérnek ízben
Hatalmasra nőtt vágyainknak fája
Álmainkban és még őseink hazája.
Szeretünk hazánk, ha nem is létezel
Egyszer újra megszületsz,
Szép, nagyon szép leszel!*

Cs. Z. K.

Kirepültek a lányaink...

Végéhez ért a Tanyagondnokokkal a külterületen és a tanyavilágban élők munkavállalásának elősegítéséért című másféléves alternatív munkaerő-piaci programunk.

Mitől volt ez más, mint a többi szintén a foglalkoztatási szint emelését célul kitűző munkaerő-piaci program? Attól, hogy pusztán munkalehetőségnél többet kínált a célcsoportot képező 25 hátrányos helyzetű hölgynek. Befogadó és elfogadó környezetet biztosítottunk, hogy megkönnyítsük mind a foglalkoztatásba, mind pedig a társadalomba való visszailleszkedést. Figyelembe kellett vennünk az egyéni adottságokat (képességek, készségek), speciális szükségleteket, és azokat a helyi sajátosságokat, melyek meghatározzák a reintegráció sikerességét. Ezek ismeretében dolgoztuk ki azt a komplex szolgáltatás kínálatot, mellyel a projektmunkatársak igyekeztek felkészíteni a hölgyeket az álláskeresés nehézségeinek leküzdésére.

A program lezárásával megszűnt a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete által biztosított védett

környezet. Ezt követően önállóan kell megállniuk a helyüket a foglalkoztatás színterén. Most fog kiderülni, mennyire válik hasznukra mindaz a tudás, tapasztalat, amit az elmúlt évben sajátítottak el. A több irányú, összehangolt segítséget mennyire tudják saját szolgálatukba állítani.

Az egyesület továbbra is figyelemmel kíséri a hölgyek sorsát. Egyelőre lehangoltság érezhető rajtuk. A programmal életük egy meghatározó szakasza zárult le. Hiányzik nekik a jól összeszokott társaság, és az a személyüknek szóló figyelem, amit a projektmunkatársaktól kaptak. A kivételesen nehéz válságidőszak is ellenük dolgozik. A projekt vége egybeesett a kilátástalan munkaerő-piaci helyzettel. A legjobban felkészült álláskeresők közül is csak keveseknek adatik meg, hogy elhelyezkedjenek. A 25 hölgy közül most mindössze heten állnak jelenleg rövidebb-hosszabb munkaviszonyban.

Felmérést végeztünk a célcsoport körében arra vonatkozóan, hogy milyen hatással volt rájuk a programban való részvétel. Hozott-e valami változást az életükbe? Javultak-e az

elhelyezkedési esélyeik. A hölgyek válaszai elsősorban a személyiségük alap beállítottságát tükrözik vissza. A pesszimistábbak hajlamosak hiábavalónak érezni minden erőfeszítést, ha nincs álláslehetőség, amit betölthetnének. Az optimistábbak pedig úgy gondolják, a program lévén olyan használható ismereteket, tapasztalatokat szereztek, melyeket eszközként használva nem várják, hanem eléjük mennek a lehetőségeiknek. Ők azok, akik határozottan állítják: javultak esélyeik az elhelyezkedésre. Nem látják már olyan kilátástalannak a helyzetüket, mint egy évvel ezelőtt. Nagyobb teret nyitott számukra a program.

Szemléletmódjuktól függetlenül azonban sok tekintetben egybehangzó véleményen vannak. Könnyebben fejezik ki gondolataikat, jobban tudják magukat értetni embertársaikkal, saját érdekeik képviselésében határozottabbak, magabiztosabbak a fellépésük a munkaerő-piacon, mint egy évvel ezelőtt. A program során megismert különféle álláskeresési technikák segítségével hatékonyabban tudnak reagálni a lehetőségekre. Hivatalos ügyeik intézésében önállóbbakká váltak. Céltudatosabban élik mindennapjaikat. Az elmúlt évben szerzett ismeretségeiket komoly kapcsolati tőkének tekintik. Szinte mindannyian beszámoltak arról, hogy nőtt az önbizalmuk, bátrabbak, magabiztosabbak lettek. Önismeretük, konfliktuskezelő képességük sokat fejlődött. Rengeteg hasznos információval, tudással gazdagodtak. Barátokra tettek szert, közösségélményhez jutottak. És ami nem utolsósorban, szakmát és munkalehetőséget kaptak.

Mindez nem kevés! Sok és sokféle változást hozott az életükbe a program. Talán elindult egy folyamat. Im már rajtuk áll, mit kezdenek vele. Képesek-e saját irányításuk alá vonni a jövőjüket? Mi drukkolunk nekik!

A Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében megvalósított projektet az Európai Unió az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával támogatta.

Tóth Márta

Kisszálláson búcsúztunk

Nagyon sok elhivatott ember összehangolt munkájára volt szükség ahhoz, hogy a Tanyagondnokokkal a külterületen és a tanyavilágban élők munkavállalásának elősegítéséért című projektünk az eredeti teveinknek megfelelően valósuljon meg. Számos polgármester, intézményvezető, önkormányzati kapcsolattartó, intézményi munkatárs, tanyagondnok, oktató, szakértő és a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete munkatársai dolgoztak azon, hogy a célcsoportként bevont hölgyek társadalmi és foglalkoztatási esélyeit növeljék. A program eredményeinek értékelésére a 2010. február 24-én záró konferencián kerítettünk alkalmat.

Kisszállás önkormányzata a település művelődési házában méltó környezetet biztosított rendezvényünkhöz, melyre a résztvevő hölgyek mellett a fent említett közreműködőket is meghívtuk. A kisszállási óvodások műsora vidám műsorral kedveskedtek a vendégeknek. A megjelenteket Kispál István, a település polgármestere köszöntötte, aki maga öt hölgynek „talált” munkahelyet a projekt ideje alatt. Kifejezte örömét, hogy ennek köszönhetően egy éven keresztül öt családot

sikerült jövedelemhez juttatni. Emellett pedig az önkormányzat több szociális és nevelési intézménye kapott hatékony segítséget.

A projekt eseményeit, eredményeit Csörszné Zelenák Katalin projektvezető elevenítette fel látványos előadásában. Ezt követően Moiskó Csilla, a projekt nyilvánosságát szervező munkatárs ismertette a média megjelenések szerepét és jelentőségét. A célcsoportnak nyújtott sokféle kiegészítő szolgáltatás célját és eredményeit Tóth Márta szakmai vezető foglalta össze. A munkáltatók tapasztalatait Halász Sándorné kiskunmajsai szociális intézményvezető és Varga Nándorné kisszállási óvodavezető osztotta meg a hallgatósággal. Elmondták, hogy intézményükben még nem tapasztaltak olyan elkötelezettséget, hogy valaki a segíteni akarás szándékával, a további foglalkoztatás reményében térítésmentesen, önkéntes munkát vállaljon. Ez most megtörtént. Az óvodavezető a dajkaképzés színvonalát méltatta. Hangsúlyozta, hogy az eddig végzett dajkák messze nem kaptak olyan mélységű és széleskörű ismeretanyagot, mint a programban végzettséget szerző nők. Tudásuk gyakorlati alkalmazhatósága nagy segítségükre volt.

Sokan várták a Tanyagondnokokkal a tanyavilágban élőkért című film bemutatását, melyet Körtési Béla rendezett. A film a projekt esszenciája, hiszen a résztvevők, a polgármesterek és az intézményvezetők foglalják össze a programról alkotott véleményüket. Megnyugtató számunkra, hogy munkánk visszhangja pozitív. Mindenki eredményesnek tekintette a közreműködők erőfeszítéseit, akik segítségét megköszöntük. A záró konferencia ebéddel és baráti beszélgetéssel zárult.

T. M.

Cukor a disznósajtban

A Csongrád megyei Zákányszéken él Ábrahám Antalné Gizi néni, aki papírra veti régi idők emlékeit, hogy unokáink is megismerhessék, miként éltek elődeik. Az alábbiakban a hatvanas évek disznóvágásainak hangulata elevenedik meg „szögediesen” előadva. Gizi nénivel a zákányszéki tanyafurum is ismerkedtünk meg.

Az égyik röggelön kinéztem az ablakon, láttam az utcán száguldó autókat, traktorokat, möntek ki a tanyára dógozni. Ábrándoztam. „Nem így vót ez régön!” És jó vót visszagondóni a régi szép üdökre. Ezökrü a régi üdökrü, történetökrü, szokásokrü sokat tunnék meséni. Ebbü idézők égyet, aminek én is részöse vótam.

Vót égy rokon pár család, nevüket csak úgy mondom, hogy gazda és gazdasszony. Családtalanok vótak, égy régi öreg házba laktak valahun a tanyavilágba, az égyik szomszéd kösség területin. Többszö is e vótak zárva a külvilágtú, nyáron a sok esötü, télön a nagy hótú, nehéz vót őket mögközelíteni. Nyugott természetü embörök vótak, vót, hogy a tető beázott a plafonna égyütt. Pánik nem vót, a szoba közepire töttek égy nagy vájlingot, és sokáig azt kerügették.

De azé a mindönnapi betövrü gondoskodtak. Több féle jószágot tartottak, disznót is hizlaltak, ebbü égyet mindön évbe a mi családunk segített földógozni.

Égy korábbi látogatáskö mögbeszétük a disznóvágás napját. Ez a nap is égyütt. De ezön a hétön akkora hó esött, hogy löhetetlen vót közlekönni, mán mint lovaskocsira gondolok. Űk mög vótak gyöződve, hogy münk úgy sé mönünk e, nem is készütek rá. A mi családunkba, az adott szó szent vót, vagyis amit mögbeszétünk, aszt mindönképen teljesíteni köllött. Így hát elindútunk a régön nem hasznát szánkóva, férjem, apósom, anyósom és én. Kissé csalinkázva, kissé késve, de szöröncsésen odaértünk.

A gazda és a gazdasszony möglepödvé fogattak. Elöszö is valamelyik sarokbú előkerüt égy üveg pálinka, amibü mindönkinek inni köllött. Utána minnyájan a havat lapátótuk, hogy lögyön hely kirántani azt a disznót az olbú. A gazdasszony vót igazán bajba! Nem vót rizs a hurkának, sé só, sé bors! Így hát vötte a nagy csizmákat a lábára, garaboly a karján, emönt a legközelebbi bótba bevásároni.

A férfiak mög száraz akác után kutattak. Mehogy a fatüzelésü pörzsölöbe igazi száraz fa köllött. Mive hogy mindönt lélepett a hó, minden fa nyilkos vót, így hát a tyúkolbú szöttek ki a tyúklétrát, a tyúkülöket és aszt darabóták össze. Ez biztossan száraz vót.

Vizeket is köllött vóna mölegíteni a disznómosáshon, a rizskifőzeshön, de a vályugkatlan mán rég össze dütt. Ezé asztán benn tanátunk égy jó állapotú parhetot. Nem tuttuk mijé, de nem hasznáták. Mi anyósomma lé raktuk a rajta lévő cuccokat, és begyújtottuk. Nagy fazékokba vizeket mölegítettünk, forratuk a bort, hogy a böllörök kinn né fázzanak.

Ha égy kicsit késön is, de a disznó lé lött szúrva. Mire haza ért a gazdasszony mán javába pörzsöttek. Ekkö lött egy kis csetepaté, köszönet helyött mindönki lé lött tóva. Hogy most mán huvá tojnak a tyúkok? Nem szabad lött vóna hozzányúni az ülökhön, a létráhon, mi mög hogy mertünk hozzányúni a parhethon? Münk ezöket a szavakat elengettük a fülünk mellett, és mindön halatt tovább a maga úttyán.

Általába a disznót korábban szokták lévőgni és a véribü, húsábü 9-10 órára készen vót a frustok. Ez bizony jócskán késött, jó mög is éhösztünk, me ez a frustok dél körü lött tálava. Ekkö mán aszt montuk, ilyen finomat még sosé nem öttünk!

A gazda a borát nem sajnálta, egész nap szívesen kínáta mindönkinek. A kolbásztötésné az embörök kikövetöttek túle hogy mindön szál kolbászná, égy kpohár bor jár, ez törvény! Ennek mög is lött a hatása! A disznósajtot majnem efelejtötték mögtöteni. Ami később derüt ki, hogy öhetetlen lött, me a só helyött cukrot töttek bele. Mind a kettö égyforma zacskóba vót és a mi emböreinknek mindégy vót, melyikbe mi van!

Mi asszonyok a hurkát tötöttük töcsér szerü piszlibe, kézze gyümösztöttek az akkorára kimosott vastagbélbe. Mire a hurkát abátuk, mán régön sötét vót, még ha a petrólámpák mellett is de mindönt mögcsinátunk.

A gazdasszonynak, égy pár kilométerre arrébb lakott, az akko kilencven év körüli, remetemódon élő édösapja. A férfiak mán a boros hangulatba nem tutták mit kezgyenek magukkal, fogadásbú ehozták az öregöt. A gazdasszony ezt ellenözte, me, hogy az ű apját ilyenre úgy sé löhet rábeszélni. Ezök csak azé is szánkóba fogtak és e möntek érte. A legnagyobb möglepetésre, hatta magát elhozni. Ahogy elindútak, nemsoká fő is borútak. Mindönki möghevert a hóba, az öregnek még a pipáját is alig tanáták mög. Visszaérve, alig gyöztük a havat lésöpörni rölük. Ezönkívül szöröncsére sémmi bajuk nem lött.

Természetösen elővöttek a korábban e nevezött kömégízüt, ettü az öregnek is möggyütt a kedve, a nagy bajuszát simogatva, még ű kezdeményözte, hogy melyik nótát danóják! Közbe kisütt a hurka, kolász, hájas pogácsa, a kemince ki lött hasznáva, mögfött a szárma is, jó bele halattunk az éccakába, mire vacsoráztunk, mögén nagyon jó ízüt öttünk.

Szalonnát, sonkát lésütöthúsnak valót lésöztük nekik, de a zsírt mán nem válatuk kisütni, söt szégyönszömré, még a mosogatást is möghattuk.

Égy jó pár napig még sok dóguk löhetött.

Utána mán mi is segítettünk a nótázásba, valahunnat előkerüt a néhai nagypapának a tamburája, olyan zajt csaptunk, hogy ha ötvenen löttünk vóna, akkö sé lött vóna hangosabb a ház.

Hajnál felé az öregöt hazavitték, mi is hazacsúszkátunk. Nehéz nap vót, de fiatalok vótunk, még akkö jobban bírtuk a strapát! Utána égy kicsit másnaposak vótunk, de mögelégödöttek pihentünk, me az ígéretünket teljesítettük.

Ez a disznó 150-180 kg körüli löhetött, beosztva égy évig ket-töjüknek öleg vót. Ebbe az időszakba nem csak űk, sokan mások is keveset möntek e a bótba, nem úgy mint mostanság. Kenyeret maguk sütöttek, tej, tojás a ház körü mögtermött, sójé, cukoré csak nagyon ritkán köllött bótba mönni.

Mivehogy akkö még nem vót villany a tanyavilágba, így hütöláda sé vót, ezé a disznót csak hideg üdöbe löhetött lé vágni. Így a maradék sokáig elát.

Ezön a mi napunkon is erre való üdö vót.

Ez mán mind a múlté, ezök az embörök mán régön nem élnek, a ház helyin csak égy rakás romhalmaz van.

Ezt a történetöt azé írtam lé, hogy maraggyon mög az útökor számára, hogy régön így is éltek embörök, és ezök is vótak olyan boldogok mint ma bárki más.

A Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének 2009. évi közhasznúsági jelentése

A) Számviteli beszámoló:

Mérleg

ezer FT-ban

Sor-szám	A tétel megnevezése	Előző év 2008	Előző év(ek) helyesbítései	Tárgyév 2009
a	b	c	d	e
1.	A. Befektetett eszközök (2-5 sorok)	668	0	473
2.	I. IMMATERIÁLIS JAVAK	164	0	77
3.	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	504	0	396
4.	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	0	0	0
5.	B. Forgóeszközök (6-9 sorok)	23 231	0	27 841
6.	I. KÉSZLETEK	0	0	0
7.	II. KÖVETELÉSEK	0	0	0
8.	III. ÉRTÉKPAPIROK	0	0	0
9.	IV. PÉNZESZKÖZÖK	23 231	0	27 841
10.	ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN (1.+ 5. sor)	23 899	0	28 314
11.	C. Saját tőke (12.-16. sorok)	21 302	15 172	8 546
12.	I. INDULÓ TŐKE	20	0	20
13.	II. TŐKEVÁLTOZÁS/EREDMÉNY	0	0	4 781
14.	III. LEKÖTÖTT TARTALÉK	0	0	0
15.	IV. TÁRGYÉVI EREDMÉNY ALAPTEVÉKENYSÉGBŐL (KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGBŐL)	15 152	0	3 745
16.	V. TÁRGYÉVI EREDMÉNY VÁLLAKOZÁSI TEVÉKENYSÉGBŐL	0	0	0
17.	D. TARTALÉK	8 688	0	19 058
18.	E. CÉLTARTALÉKOK	0	0	0
19.	F. Kötelezettségek (20.-21. sorok)	39	0	710
20.	I. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	0	0	0
21.	II. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	39	0	710
22.	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN (11.+17.+18.+19. SOR)	23 899	0	28 314

Tájékoztató adatok:

A. Pénzügyileg rendezett személyi jellegű ráfordítások	34 531
1. Bérköltség	23 323
Ebből: - megbízási díjak	6 182
- tiszteletdíjak	0
2. Személyi jellegű egyéb kifizetések	6 221
3. Bérjárulékok	4 987
B. Pénzügyileg rendezett anyag jellegű ráfordítások	3 942
C. Értékcsökkenési leírás	558
D. Pénzügyileg rendezett egyéb jellegű ráfordítások	21 446
E. A szervezet által nyújtott támogatások (pénzügyileg rendezett)	0
F. Tárgyévben kiutalt 1% összege	207

B) A költségvetési támogatás felhasználása:

Az egyesület munkáját pártoló tagként támogató önkormányzatok 2009-ban:

Ágasegyháza, Albertirsa, Ambrózfalva, Árpádhalm, Ásotthalom, Bácsalmás, Bácsszőlős, Balástya, Ballószög, Balotaszállás, Bócsa, Borota, Bugac, Bugacpusztaháza, Cibakháza, Csanádalberti, Csárdaszállás, Csemő, Csengele, Csengőd, Csikéria, Csölyospálos, Dóc, Domaszék, Drágszél, Dunafalva, Eperjes, Forráskút, Fülöpháza, Fülöpkab, Fülöpszállás, Gomba, Gyula, Harkakötőny, Homokmégy, Hunyadfalva, Imrehegy, Jászfelsőszentgyörgy, Kalocsa, Kamut, Kardos, Kaszaper, Kelebia, Kéleshalm, Kerekegyháza, Kétpó, Kiskunmajsa, Kisszállás, Klárafalva, Kömpöc, Köröszögi KKT Szarvas, Kövegy, Kunadacs, Kunbaracs, Kunpeszér, Kunszállás, Ladánybene, Lórén, Madaras, Mártély, Medgyesbodzás, Mezőhegyes, Mezőhék, Mindszent, Baptista Egyház-Kiskőrös, Mórahalom, Nagyrév, Nyárlőrinc, Nyársapát, Ópusztaszer, Ordas, Örménykút, Öttömös, Páhi, Petőfiszállás, Pirtó, Pusztamérges, Pusztatölke, Rév, Röske, Ruzsa, Sándorfalva, Sarkadkeresztúr, Szakmár, Szank, Szatmár, Szentkirály, Szolnok KKT, Tiszajenő, Tiszakürt, Tompa, Újszalonta, Újszilvás, Újtelek, Üllés, Vasad, Zsana, Zákányszék. Nem pénzbeli támogatást adott még: Kunfehértó, Mórahalom, Csongrád Megyei Önkormányzat, Ordas, Kiskunmajsa Ágasegyháza, Domaszék, Gyula, Tiszainoka, Újszilvás, Ásotthalom.

D) Kimutatás a cél szerinti juttatásokról:

A közhasznú tevékenység keretében az egyesület tagjainak, valamint az egyesület működési területén dolgozó falugondnokoknak, önkormányzatoknak és intézményeknek nyújtott cél szerinti juttatások (adómentes nem pénzbeli szolgáltatások):

- Falugondnoki találkozókra való részvétel
- Szakmai továbbképzéseken való részvétel
- Családi nap
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye – tapasztalatcsere, látótúr
- Lakitelek Népfőiskola - 3 napos szakmai továbbképzés
- Duna-Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél
- Alföldi Falugondnoki Kalendárium 2010.
- Pályázati tanácsadások igénybevétele
- Szakmai konzultáció, tanácsadás igénybevétele
- Szakmai programokon, konferenciákon való részvétel
- Továbbképzéseken való részvétel
- Pályázati, fejlesztési programokban való részvétel

F) Kimutatás a vezető tisztségviselők juttatásairól:

Az egyesület vezetője, valamint vezető tisztségviselői semmilyen pénzbeli, semmilyen természetbeni juttatásban nem részesültek, kivéve azokat a cél szerinti juttatásokat –falugondnoki találkozókra, továbbképzéseken, családi napon, tapasztalatcsere, látótúron, továbbképzéseken, szakmai napon, konferenciákon való részvétel - melyet az egyesület bármely tagja tagsági jogviszonya alapján igénybe vehetett.

G) Beszámoló az egyesület közhasznú tevékenységéről:

- Egyesületünk 1997 novemberében – tizenhárom éve – alakult meg Kelebián. Az alakuláskor nem volt még 20 a falugondnokságok száma, ma pedig térségünk (Bács-Kiskun, Csongrád, Békés, Pest, Jász-Nagykun-Szolnok megye) 158 településén 233 falu, illetve tanyagondnokság működik.
- Az elmúlt év is eseményekben gazdag volt egyesületünk életében. Közgyűlést 1 alkalommal, elnökségi üléseket (3 alkalommal), felügyelő bizottsági ülést 1 alkalommal tartottunk, képviseltük egyesületünket az országos falugondnoki rendezvényeken (Edelény 20 éves a falugondnokság évforduló, Sarród 10 éves a Győr-Moson-Sopron megyei falugondnokság konferencia)
- Irodát működtetünk Kecskeméten, az Inkubátorházban.
- Szakmai működésünk érdekében irodánkban munkaszerződéssel, illetve megbízási díjjal folyamatosan foglalkoztattunk munkatársakat.

(Folytatás a 10. oldalon)

(Folytatás a 9. oldalról)

Információs szolgáltató:

- Duna-Tisza Közi Hírlevél megjelentetése tanyagondnokok, önkormányzatok, civil szervezetek, szakemberek részére kéthavonta
- Pályázatfigyelés és tanácsadás
- Tanácsadás: Egyéni tanácsadással is segítettek a falu- és tanyagondnoki szolgálatok beindítását és a több éve működőket
- Kiadványok, könyvek szerkesztése, megjelentetése: Alföldi Falugondnoki kalendárium 2010.; Civil Példatár; egyesületünk bemutatása brossúra
- Konferenciák, kiállítások (Edelény) és a médiumokban a falu- és tanyagondnokság képviselője (Magyar Nemzet, Szabad Föld, Petőfi Népe, Békési Hírlap, www.prohalo.hu, www.nonprofit.hu,
- Honlap működtetése: www.falugondnoksag.hu, www.tanyagondnoksag.hu
- Térségünk megyéiben részvétel falu- és tanyafórumokon, testületi üléseken 50 alkalommal
- A falugondnoki és tanyagondnoki szolgálatok számára elkészítettük a térségben az autókra a falugondnoki és tanyagondnoki matricákat
- Térkép készítése az egyesület működési területén lévő falu- és tanyagondnoki szolgálatokról
- Film készítése OFA pályázat keretében az egész életen át tartó tanulásról

Térségi, országos rendezvények szervezése:

- Közgyűlés
- Falugondnoki találkozók, szakmai tapasztalatcserék szervezése Szegeden, Mórahalmon, Újszilváson
- Szakmai civil napok: Ágasegyháza, Domaszék, Gyula, Tiszainoka, Újszilvás
- A már hagyománnyá vált Családi nap megrendezése Kunfehértón
- Fotópályázat tanyagondnokoknak
- Élhető falu – élhető tanya címmel Kecskeméten – svájci-magyar szeminárium szervezése

Humán erőforrás fejlesztése, képzés, továbbképzés, látóút:

- Egyesületünk akkreditált felnőttképző intézmény (AL – 1717)
- A képzésben résztvevő oktatóknak szakmai megbeszélés szervezése
- Ismét megkezdtek két csoportban 38 fővel a falugondnoki alapképzést.
- Lakiteleki 3 napos szakmai továbbképzésünkön 62 falu- és tanyagondnok vett részt
- Négy új falugondnoki továbbképzést akkreditáltunk
- Szakmai kreditpontos továbbképzéseinken 114 fő vett részt egyesületünkben
- Kiskunmajsa, Berettyóújfaluban és Csongrádon tanyasegítő képzést szerveztünk (3 csoport 40 fő részvételével)

Eredmény levezetés:

ezer Ft-ban

Sor-szám	A tétel megnevezése	Előző év 2008	Előző év(ek) helyesbítései	Tárgyév 2009
a	b	c	d	e
1.	A. Összes közhasznú tevékenység bevétele (i + II. sorok)	45 479	0	64 222
2.	Pénzügyileg rendezett bevételek (1+2+3+4+5)	0	45 479	64 222
3.	1 Közhasznú célra, működtetésre kapott támogatás	0	0	0
4.	a alapítótól	0	0	0
5.	b központi költségvetéstől	0	0	0
6.	c helyi önkormányzattól	0	0	0
7.	d társadalombiztosítótól	0	0	0
8.	e egyéb 1%	251	0	207
9.	f továbbutalási céllal kapott	0	0	0
10.	2 Pályázati úton elnyert támogatás	38 727	0	40 345
11.	3 Közhasznú tevékenységből származó bevétel	3 164	0	19 587
12.	4 Tagdíjból származó bevétel	3 054	0	3 108
13.	5 Egyéb bevétel	283	0	975
14.	II Pénzbevételt nem jelentő bevételek	0	0	0
15.	B. Vállalkozási tevékenység bevétele (1. + 2.)	0	0	0
16.	1 Pénzügyileg rendezett bevételek	0	0	0
17.	2 Pénzbevételt nem jelentő bevételek	0	0	0
18.	C. Tényleges pénzbevételek (A/1 + B/1)	0	45 479	64 222
19.	D Pénzbevételt nem jelentő bevételek (A/II + B/2)	0	0	0
20.	E. Közhasznú tevékenység ráfordításai (1. + 2. + 3. + 4.)	30 327	0	60 477
21.	1. Ráfordításként érvényesíthető kiadások	29 501	0	59 919
22.	Ebből továbbutalt támogatás	0	0	0
23.	2. ráfordítást jelentő eszközváltozások	0	0	0
24.	3. ráfordítást jelentő elszámolások	826	0	558
25.	4. ráfordításként nem érvényesíthető kiadások	0	0	0
26.	F. Vállalkozási tevékenység ráfordításai	0	0	0
27.	1. ráfordításként érvényesíthető kiadások	0	0	0
28.	2. ráfordítást jelentő eszközváltozások	0	0	0
29.	3. ráfordítást jelentő elszámolások	0	0	0
30.	4. ráfordításként nem érvényesíthető kiadások	0	0	0
31.	G. Tárgyévi pénzügyi eredmény (+ - 1. + - 2.)	15 152	0	3 745
32.	1. Közhasznú tevékenység tárgyévi pénzügyi eredménye (A./I.-E./1.-E./4.)	15 152	0	3 745
33.	2. Vállalkozási tevékenység tárgyévi pénzügyi eredménye (B./I.-F./1.-F./4.)	0	0	0
34.	H. Nem pénzben realizált eredmény (+ - 1. + - 2.)	0	0	0
35.	1. Közhasznú tevékenység nem pénzben realizált eredménye (A./II. - E./2. - E./3.)	0	0	0
36.	2. Vállalkozási tevékenység nem pénzben realizált eredménye (B./2. - F./2. - F./3.)	0	0	0
37.	I. Adózás előtti eredmény (B./1 - F./1.) + - H/2.	15 152	0	3 745
38.	J. Fizetendő társasági adó	0	0	0
39.	H Tárgyévi eredmény	15 152	0	3 745
40.	1. Közhasznú tevékenység tárgyévi eredménye (A./I.+A./II)-(E./1+E./2+E./3)	15 152	0	3 745
41.	2. Vállalkozási tevékenység tárgyévi eredménye	0	0	0

C) A vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatás:

	2008.	2009.	Változás (adatok e Ft-ban)
Induló tőke	20	20	0
Tőkeváltozás/eredmény	0	4 781	4 781
Tartalék	8 688	19 058	+ 10 370
Tárgyévi eredmény	+ 15 152	+ 3 745	- 11 407

Az egyesület vagyona (tárgyi eszközök, immateriális javak):

FORDFiesta 1,25-ös autó(2000), Számítógépésnyomtató(2002), AFICIO 1018D fénymásoló(2003), Számítógép IBM5db, monitor 4db(2003, 2004, 2006, 2006), Egyesületi irodához bútorok(2003, 2006, 2009), Laptop ASUS (2006), Számítógépes programok (2004, 2006, 2007, 2008, 2009), Spirálozó (2006), FAX (2006), SAMSUNG fénymásoló (2006), Lamináló (2008), Projektor, vetítővászon (2008), Samsung TV (2009), Samsung DVD lejátszó (2009)

Pályázati támogatások fel nem használt része után képzett tartalék kimutatása:

Megnevezés	A támogatás / bevétel			
	teljes	2009.12.31-ig befolyt	2009.12.31-ig felhasznált	2009.12.31.-én tartalékba helyezett
	összege (EFT)			
NCA 2008 évi Civil önszerveződés	2 490	2 490	2 490	0
NCA 2008 évi Erdélyi konferencia	1 030	1 030	1 030	0
NCA 2008 évi Működési	1 500	1 500	1 500	0
NCA 2008 évi Tanulmányút	400	400	400	0
NCA 2008 évi Hírlevél	741	741	741	0
NCA 2008 évi Vajdaság	1 000	1 000	1 000	0
NCA 2009 évi Tanulmányút	500	500	0	500
NCA 2009 évi Hírlevél	980	980	255	725
NCA 2009 évi Működési	1 200	804	804	0
TÁMOP-1.4.1.-07/1-2008-0103	50 000	43 988	32 488	11 500
Munkaügyi központ	1 606	1 606	1 606	0
MTFSZ	2 190	2 190	2 190	0
BKM-i Közgyűlés	200	200	200	0
Alapképzés	12 920	9 255	3 215	6 040
APEH 1% - 2007	251	251	165	86
APEH 1% - 2008	207	207	0	207
összesen:	77 215	67 142	48 084	19 058

E) Kimutatás a kapott támogatásokról:**Pályázati támogatások:**

Megnevezés	A támogatás teljes összege (EFT)	ebből 2009-ben befolyt (EFT)
NCA 2008 évi Vajdaság	1 000	1 000
NCA 2009 évi Tanulmányút	500	500
NCA 2009 évi Hírlevél	980	980
NCA 2009 évi Működési	1 200	804
HEFOP 2.2 2005-2007 továbbképzés	2 032	197
	2005-ben 388 2006-ban 488 2007-ben 786 2008-ban 0	
OFA 2006-2008 Humán erőforrás fejlesztés	4 952	555
	2006-ban 1 238 2007-ben 1 801 2008-ban 1 244	
OFA 2008. Kommunikáció	3 000	825
	2008-ban 2 174	
TÁMOP-1.4.1. 2008-2010	50 000	31 488
	2008-ban 12 500	
Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés – Működési	200	200
Munkaügyi Központ	1 606	1 606
MTFSZ	2 190	2 190
összesen	67 659	40 345

Felhasználásuk a megkötött pályázati szerződések alapján történt, illetve folyamatosan történik.

**Egyesületünk az 1 %-ból 2009-ben
206 843,- Ft összeget kapott.**

Ezen támogatást egyesületünk a Kalendárium terjesztésére fordítja.

• Hazai 3 napos szakmai tapasztalatcsere keretében Borsod-Abaúj-Zemplén megyében jártunk látóúton 45 fővel
• Ismerkedő találkozó térségünkben az új falu- és tanyagondnokokkal, valamint Szentkirályon a falu- és tanyagondnoki szolgálatot indító települések vezetőivel

Nemzetközi kapcsolatok építése:

• Vajdasági kapcsolatok, önkormányzati és civil határ menti együttműködések erősítése: NCA támogatásával szakmai programot, Kishegyesen a falugondnokos települések testvértelepüléseinek a szolgálatok vajdasági elterjesztése érdekében; szakmai konferenciát szerveztünk Horgoson, szakmai programon vettünk részt Szabadkán a falugondnokság megismertetése érdekében
• A kishegyesi Női Fórum tagjai részt vettek Családi napokon, közösen pályázati megbeszélést tartottunk
• Erdélyi civil kapcsolatok építése, falugondnokságok indításának segítése, szakmai út Erdélybe a Romániai Falugondnoki Szövetség meghívására
• Kolozsváron „Mit? Hol? Mikor?” címmel szakmai konferencia szervezése a sikeres uniós programokról

Fejlesztési programok:

• TÁMOP 1.4.1 Európai Unió pályázati programot bonyolítottunk 8 településsel együttműködésben (Szank, Csólyospálos, Kiskunmajsa, Kisszállás, Borota, Balástya, Csengele, Ópusztaszer)

Módszertan:

Egyesületünk pályázati partnerként a Dél-alföldi Régióban a falugondnoki módszertani feladatokat látott el 2009-ben.

• Szakmai tanácsadás induló szolgálatoknak
• Szakmai programok véleményezése
• Szakértőként közreműködés szakmai ellenőrzéseken a Közigazgatási Hivatal és a városi jegyzők felkérésére
• Szakmai együttműködések ösztönzése

A fenti szolgáltatásokban nem csak a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének tagjai részesültek.

Egyesületünk az alapító okiratban foglalt közhasznú céloknak megfelelően végezte tevékenységét a 2009. évben.

Az egyesület Közgyűlése a közhasznúsági jelentést 2010. február 17-én megtárgyalta és elfogadta.

**Friebert Gábor elnök
hitelesítő: Seres Ferenc,
a Felügyelő Bizottság elnöke**

Gyógynövénytár

Pemetefű

(Marrubium vulgare)

Népies neve: pemeté, orvosi pemetefű, fehér pemetefű

A növény leírása: Az ajakosvirágúak (Labiatae) családjába tartozik, utak mentén, töltéseken, parlagokon, legelőkön megtalálható, évelő növény. Íze keserű.

Hogyan gyűjtjük? A növény felső, virágos hajtását használják gyógyászati célokra, május-június folyamán gyűjtik. Az elvirágzott állapotban lévő pemete-füvet már ne használjuk gyógyításra.

Mi van benne? A növény diterpén keserűanyagot (marrubiint), illóolajat, flavonoidokat tartalmaz.

Mire jó? A pemetefű köztudottan kiváló köhögéscsillapító és köptető hatású gyógynövény. Sokan ismerik a pemetefű cukorkát is, melyet mézzel ízesíte-

nek. Téli hónapokban, meghűlés ellen használatos a pemetefű teája. A növény jótékony hatását alkalmazzák hörghurut és légcsőhurut esetén, de serkentőleg hat az emésztőmirigyek működésére is. Teltségérzettel járó emésztési panaszok, epebántalmak, epepangás ellen is bevetik.

Hogyan használjuk? Tea: 3 dl forró vízzel leforrázunk 1-2 teáskanálnyi öszszevágott pemetefüvet, majd 10 perc elteltével leszűrjük. Emésztési panaszok esetén étkezés előtt, köhögés, légcsőhurut ellen étkezések között fogyasztandó!

Jó tudni! Áldott állapotban lévő kismamák kerüljék alkalmazását! A szoptatás időszakában sem ajánlott kúraszerű fogyasztása! Gyomor- és nyombélfekély esetén ne alkalmazzuk!

Érdekesség: A pemetefüvet a keserű likőrök gyártása során is hasznosítják.

Találkozó Cibakházán

Április 15-én falugondnoki találkozó lesz Cibakházán. Megismerjük a település életét, terveit, természeti értékeit, a tanyagondnokok munkáját. Tájékoztatót hallhatunk az elmúlt év falugondnoki ellenőrzési tapasztalataiból is. Sétát teszünk a cibaki csata színhelyén és megkoszorúzzuk a Kossuthházat.

A találkozó ebéddel, baráti beszélgetéssel zárul.

Rendelje meg most!

Megrendelem a korhatár – Magazin nyugdíjasoknak

☐	példányban, 2010	hónaptól	
☐	3 hónapra	570 Ft-ért	
☐	6 hónapra	1140 Ft-ért	Megrendelő
☐	12 hónapra	2280 Ft-ért	

Megrendelő neve:

Megrendelő címe:

Számlázási cím:

Telefon:

E-mail cím:

- ☐ Az előfizetés befizetéséhez csekket kérek.
- ☐ Átutalással fizetek

aláírás

A lap megrendelhető a **489-8893**-as telefonszámon
vagy az alábbi címen: **Korhatar Kiadó Kft.,**
pest, Lajos utca 48-66. E-mail: kiado@korhatar.hu

1036 Budapest, Lajos utca 48-66. E-mail: kiado@korhatar.hu

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadia:

a **Falugondnokok**

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu
iroda: 6000 Kecskemét, Ipoly u. 1/A

Telefonszám:
06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Borzák Tibor, Csörszné Zelenák Katalin

Tóth Márta, Moiskó Csilla,

Tördelő: **Almási László**

Raiz: Vida Ágnes

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000. Kecskemét

Megjelent a

**Szociális és Munkaügyi Minisztérium,
valamint a Nemzeti Civil Alapprogram
támogatásával.**

